

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ควบคู่กับวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อศึกษาระบบการบริหารสินเชื่อ การดำเนินงานด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามหลักกฎหมายอิสลาม และปัญหาและแนวทางการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามปีนา จำกัด ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 แบบแผนการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้มีการเลือกกลุ่มตัวอย่างการวิจัย (Sample) และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.1.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลในภาพรวมของระบบการบริหาร การดำเนินงานตามหลักกฎหมายอิสลาม และปัญหาการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามปีนา จำกัด ซึ่งประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกของสหกรณ์ ทั้งหมดจำนวน 9,416 คน จำแนกเป็น สาขาปัตตานี จำนวน 1,363 คน สาขายะลา จำนวน 3,587 คน และสาขานราธิวาส จำนวน 4,466 คน (สหกรณ์อิสลามปีนา จำกัด, 2557) จากการกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ได้ทำการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % โดยกำหนดขนาดตัวอย่างตามความคลาดเคลื่อนที่ $\pm 5\%$ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546 : 140 – 141) ซึ่งได้ขนาดตัวอย่าง 384 ตัวอย่าง

สูตรการคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ยอมให้มีได้

$$n = \frac{9,416}{1 + 9,416(0.05)^2}$$

$$n = 384$$

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 คน

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาของสหกรณ์อิสลามป็นา จำกัด

ลำดับที่	สาขา	จำนวนสมาชิก	จำนวนตัวอย่าง
1	สาขาปัตตานี	1,363	56
2	สาขายะลา	3,587	146
3	สาขานราธิวาส	4,466	182
	รวม	9,416	384

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสอบถามทั้งหมด 384 คน เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Sample Random Sampling) แบบแบ่งสัดส่วนตามความเหมาะสม ได้แก่ สาขาปัตตานี จำนวน 56 ฉบับ สาขายะลา จำนวน 146 ฉบับ และสาขานราธิวาส จำนวน 182 ฉบับ

3.1.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ด้วยการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) รวมทั้งสิ้น 6 คน ได้แก่ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน 3 คน และประธานกลุ่มสมาชิก จำนวน 3 คน

3.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้จะให้ความสำคัญต่อการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ควบคู่กับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยผู้วิจัยมีวิธีการศึกษา ดังนี้

3.2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีน่าจำกัด ซึ่งประชากร ได้แก่ สมาชิกของสหกรณ์ จำนวน 384 คน

3.2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีน่า จำกัด และเพื่อเอาข้อมูลมาสนับสนุนแบบสอบถาม โดยศึกษาจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน 3 คน ประธานกลุ่มสมาชิก จำนวน 3 คน

3.3 เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยนี้มีลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้แบบสอบถามและแบบสนทนากลุ่ม มีวิธีการที่จะศึกษา ดังนี้

3.3.1 แบบสอบถาม

3.3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อมาเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับระบบการบริหาร การดำเนินงานด้านผลิตภัณฑ์ตามหลักกฎหมายอิสลาม และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหา

3.3.1.3 นำแบบสอบถามมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.3.1.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขและให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาหาความเที่ยงตรงตามเนื้อ (Contents Validity) คือพิจารณาข้อคำถามที่สร้างขึ้นมาว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของเครื่องมือกับเนื้อหาสาระของสิ่งที่ต้องการศึกษาโดยใช้ดัชนีความ

สอดคล้องระหว่างข้อความกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้นและคัดเลือกเฉพาะข้อความที่มีค่าความตรงตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 116 - 117) ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้อง
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้อง
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่มีความสอดคล้อง

3.3.1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้กับประชากรซึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

3.3.1.6 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟาตามสูตรของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) (ผลที่ได้โดยภาพรวมเท่ากับ 826.)

3.3.1.7 ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขคุณภาพของเครื่องมืออีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์จากข้อบกพร่องที่พบจากการตอบของกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่าง

3.3.1.8 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

3.3.2 แบบสนทนากลุ่ม

3.3.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยท่านอื่น ๆ และศึกษาจากผลคำตอบของแบบสอบถามมาเป็นแนวในการสร้างแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

3.3.2.2 จัดทำแบบสนทนากลุ่ม โดยกำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบินา จำกัด

3.3.2.3 นำแบบสนทนากลุ่มที่เสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.3.2.4 นำแบบสนทนากลุ่มมาปรับปรุง พร้อมเสนอผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.2.5 จัดทำแบบสนทนากลุ่มฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

การรวบรวมข้อมูลภาคสนามเชิงปริมาณ ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม ทั้งหมด 384 ชุด ให้แก่สมาชิกสหกรณ์ที่เคยใช้บริการสินเชื่อโดยผ่านประธานกลุ่ม ทั้ง 3 สาขา ได้แก่ สาขาปัตตานี จำนวน 56 ชุด สาขายะลา จำนวน 146 ชุด และสาขานราธิวาส จำนวน 182 ชุด และมีการติดตามทางโทรศัพท์เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนมากที่สุด

3.4.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การรวบรวมข้อมูลภาคสนามเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยได้เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 6 คน ได้แก่ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน 3 คน และประธานกลุ่มสมาชิก จำนวน 3 คน พร้อมศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลาม

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.5.1 แบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.5.1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบแบบสอบถามทุกฉบับเพื่อคัดเอาเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เท่านั้น

3.5.2 นำผลคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนามเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปบรรยายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างมาแจกแจง และคำนวณหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

3.5.3 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลมีวิธีการ ดังนี้

ก. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ ความถี่ (Frequency), ค่าเฉลี่ย (Mean), และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์ในการแปลผลเลขคณิต ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลผลเลขคณิต ดังนี้

1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังนี้

0.00 - 1.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
1.51 - 2.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
2.51 - 3.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
3.51 - 4.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
4.51 - 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

(บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99 – 100)

ข. ใช้สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การทดสอบแบบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) การทดสอบแบบที (t-test) เป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ สำหรับข้อมูลที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม และสำหรับข้อมูลที่จำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe

3.5.5 นำแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนากำกัต มาวิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่มาอธิบาย

3.5.2 แบบสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยนำแบบสนทนากลุ่มที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.5.2.1 นำข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำมาจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์

3.5.2.2 นำแบบสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อให้ครอบคลุมเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนากำกัต